

Mi ez az út? A kerék s ez az osztás?
 Mi ez az ág? (Tavi szél vele mókáz.)
 Mi ez a nyár, ami húz, helye földben
 s a levegőt kitapossa előttem.

Mi ez a szó? (Ha kimondod: a dallam.)
 Mi ez a kéz? Elorozva nyugalmmam
 adakozón csupaszítja a mérték
 arany egéhez előbb csak a térdét,

kerek egéhez előbb az ölét csak,
 hogy az az út, az a gally, az az évszak
 legyen örök: fagyökér, futosó láng
 haza ha hív kora őszi napóránk.

Botár Attila: Fagyökér, futosó láng

CONFINTEA VI.

TARTALOM

Mátyus Aliz: Editorial.....	3
„Tanulás életem át” (TÉT) Magyarországon. Az MTA elnöke által életre hívott szakmai bizottság jelentése	4

TANULMÁNY

Borbáth Erika: A közművelődés feladatai az iskolarendszeren kívüli formális, informális és nonformális képzésben az iskoláskorúak és a felnőttek körében.....	13
Juhász Erika: A magyar felnőttképzés történetének kutatása	19
Pordány Sarolta: Az önirányító tanulás kiemelkedő kutatói a XX. század második felében	23
Kovács Ilma: „Mesterségek” és elvárások. Elektronikus tanulás	32
Harangi László: Szakmai hozzáértésen innen és túl	40
Piróth Eszter: Tudományfesztiválok, tanulófesztiválok – az ismeretterjesztés reneszánsza	48
Maróti Andor: Reflexiók egy konferenciáról (FeFE 2008. november 10-11.).....	50
Horváthné Bodnár Mária: A nemzetközi együttműködés szerepe a felnőttképzéssel foglalkozó civil szervezetek szakmai fejlődésében.....	55
Pordány Sarolta: A migráció és a felnőttkori tanulás összefüggései	58
T. Kiss Tamás: Szakma, váltások/ kal. A népnevelőtől az andragógusig	65

KITEKINTÉS

UIL: az UNESCO Élethosszig Tartó Tanulás Intézete	71
Hahner Péter: Egy elfelejtett oktatásügyi tervezet.....	74
Ferenczi László: Politikai eszmék a XVIII-XIX. század fordulóján	78

A MŰVELŐDÉS HETE – A TANULÁS ÜNNEPE

A művelődés hete – a tanulás ünnepe: CONFINTEA VI. előrendezvény - Program	83
--	----

Tóth Erzsébet: A jó pap is... én miért ne? A művelődés hete – a tanulás ünnepe 2008. október 10-17.	85
Díjazott pályázatok „Felnőttként is nehéz az iskolatáska” címmel	
Novékné Bede Márta: „Örülök, hogy... felidézhettem felnőtt iskolás éveimet”	87
Szabó Andrea: „Ma már bátrabban kezdek el merész álmokat szőni”	90
Mikó-Tóth Mariann: Diploma után	93
Kiss Sándorné: „Felvételt nyert”	96
Farkasné Fülöp Hajnalka: Notesz és fakanál	99
Teleki Tibor: „Megnyugtató a tudat, hogy ennyi mindenhez értek”	103
Halászné Szabó Terézia: Írásmesterséget tanulok.....	105
Gabula Andrásné Halmos Monika: Hit, virág, szeretet.....	109
Díjazott pályázat „Legkedvesebb tanítványom” címmel	
Somos Csilla: Magyar tanítványok Jeruzsálemben.....	112
Hátrányos helyzetű régiók felzárkóztatásának elősegítése felnőttképzéssel (Kelner Gitta – Harangi László).....	114

ARCKÉPEK

Beszélgetés Kapitány Gáborral 60. születésnapja alkalmából (Mátyus Aliz).....	115
---	-----

IFJÚSÁG

Deák Péter: Fantasy és képregényhősök	121
---	-----

OLVASVA – ÚJRAOLVASVA

Maróti Andor: „Tanulás életen át” (Tempus Közalapítvány 2008.).....	125
Simon László: Pályaválasztás. Szárnyalás	131
Tóth Szilvia: B. Cendrars Húsvét New Yorkban; Transzszibériai expressz... ..	135

ESEMÉNYTÁR

A művelődés hete – a tanulás ünnepe Egerben. Fotópályázat Tanulni jó címmel	139
---	-----

E számunkat Deák László rajzaival illusztráltuk.

Editorial

Brook járt a színházával Magyarországon, látható volt a Lear király és a Szentivánéji álom. Majd megjelent (szellemi) önéletrajza (1999.). Ebből a sorok: egyszerű szavakról, megértésről, a kételkedés fontosságáról, az igazságról, a tapasztalatról. És a tanítóról.

„Van egy régi hagyomány, amely szerint minden este elalvás előtt köszönetet kell mondanunk annak az embernek, aki elvezet a tanítónkhoz. Nem mondhatom, hogy hűségesen megfogadtam volna ezt a tanácsot, de most, ahogy írok, eltölt a hála. Eltelt néhány este, és én átléptem egy nagy, régi londoni ház kapuján, a fákkal szegélyezett, csöndes Hamilton utcában. A bejárati ajtó függőleges hókristály-üveg tábláinak egyike mögött egy várakozó alak körvonalai sejlettek fel. Ez a kép felgyújtotta a képzeletemet, izgatott lettem, mert titkot sejtettem mögötte, és ugyanakkor gyanút ébresztett bennem. Bensőm egyik része alig várta, hogy gúnyt űzhessen ebből a kalandból, amit pedig a másik oly készségesen elfogadott. Egy pillanat sem telt bele, és minden titokzatosság szertefoszlott, amikor az árnyból valóságos ember lett, aki egész egyszerűen arra várt, hogy beengedje az érkezőket. Ezen a ponton a leírás elveszíti fontosságát. Volt egy szoba, voltak emberek, de nem ez a lényeg. A helyszín teljesen hétköznapi volt, de a találkozás minősége egyedülálló. Egyszerű szavakat hallottam, s ezek a szavak azonnal igazul csengtek, és egy olyan megértésről tanúskodtak, ami csak közvetlen érintkezéssel adható át, nem írásban vagy elméletek útján, és aminek az alapelve az volt, hogy semmit sem szabad passzívan elfogadnunk, mindenben kételkednünk kell, és mindenről meg kell győződnünk, mert egy igazságnak csak akkor lesz jelentése és akkor lesz mögötte bizonyosság, ha saját tapasztalatunkra építve megvizsgáltuk, újra felfedeztük, és lépésről lépésre igazoltuk a benne foglaltakat. Volt bennem ellenállás, de itt nem lehetett mellébeszélni, ami megnyugtató volt...

A tanár Jane Heap volt. Amerikai, alacsony természetű. Férfiasan öltözködött, s ősz haját egészen rövidre vágva hordta. Gertrude Stein és James Joyce idejében Jane a párizsi irodalmi élet egyik ünnepelelt alakja volt... „Körülöttünk van egy világ, s bennünk egy világegyetem” – mondogatta gyakran... Jane szelíd volt és vad, és nagyon jószívű. Amikor beszélt, bármilyen egyszerű kérdésből indult is ki, a megértés hatalmas távlatait nyitotta meg azzal, hogy a mindennapi élet legapróbb részleteit az egész emberiséget meghatározó törvényekkel és erőkkel kapcsolat össze.”

Peter Brook: Időfonalak (Európa Könyvkiadó Budapest, 1999.) 111-113. p.

Mátyus Aliz